

Toulon-sur-Arroux, December 2023

Fam. A. Markusse
1a, Impasse des Oiseaux
71320 Toulon-sur-Arroux
Frankrijk
Tel.: 0033 954416944
amarkussesr@gmail.com

Lieve familie en vrienden,
Deze keer is er geen heel jaar voorbijgegaan zonder nieuws van ons! De vorige brief was van juni, en u heeft die waarschijnlijk zelfs eind mei ontvangen. De lentebloesem van ons appelboompje heeft plaats gemaakt voor de nevel en de regen van de herfst. Deze zomer is niet bijzonder droog geweest; wel warm, maar de records van 2022 zijn ook hier niet bereikt. De herfststormen die zo'n ravage hebben veroorzaakt in Noordwest Frankrijk (en in Nederland!) waren hier nauwelijks merkbaar. Ons riviertje, de Arroux, is weer op een normaal peil gekomen voor de tijd van het jaar. We zijn dankbaar voor de regen die is gevallen.

Een goede buur

Het contact met onze overbuurman is iets verder gekomen, al spreken we elkaar niet zo dikwijls. We hebben hem te eten uitgenodigd, om elkaar zo beter te leren kennen. Een tijd geleden heb ik hem een boekje gegeven met de titel "Kan de wetenschap alles uitleggen?" De schrijver is een christen, was professor wiskunde in Oxford. De aanleiding daarvoor was dat hij zich verbaasde over m'n interesse voor 'de religie'. Hij gelooft meer in de wetenschap. Na het lezen van dit boekje gaf hij toe dat de wetenschap niet overal een antwoord op heeft. Twee maanden geleden kwam er een boekje uit van een Fransman; het legt op een prettige en concrete manier de kern van het Evangelie uit. Na het lezen van dit boekje zei de buurman: "Hij verwijst steeds naar de Bijbel, maar die is door mensen geschreven". Mijn antwoord was: "dat is zo, maar het gaat om de inhoud". U ziet, we zijn nog niet uitgepraat. Maar nu het herfst is, en dikwijls regent, en hij weinig in zijn tuin komt, zijn de

spontane ontmoetingen zeldzaam. Bovendien heeft hij nu een hond, een goede waakhond, die mij al een keer in m'n been heeft gebeten. Wilt u bidden dat we verder mogen komen op de weg naar het geloof? Een paar jaar geleden heb ik bij de burens een evangelisatieblad in de brievenbus gedaan, met wensen voor een goede Kerst. Een andere buurman heeft het blad in onze bus teruggedaan met een kaartje erbij om te laten weten dat hij "dit gebaar uit principe niet kon waarderen. Misschien zou een ander er blij mee zijn." We waren toen in de Covidperiode, met strenge beperkingen. Ondertussen groeten we elkaar vriendelijk. Ik zoek een kans om met hem verder te praten. Zijn argument om het blad te weigeren is in de Franse context namelijk op twee manieren uit te leggen. De meest simpele is: afwijzen van alles wat geloof heet. Maar het kan ook betekenen: u respecteert de neutraliteit in het publieke leven niet; over godsdienst wordt niet gepraat buiten de deur. Deze interpretatie van de wet op de scheiding van kerk en staat (uit 1905) strookt niet met de oorspronkelijke bedoeling. Deze was: de staat garandeert vrijheid van godsdienst en meningsuiting en is in dat opzicht neutraal. Maar een burger hoeft niet neutraal te zijn. Over deze 'neutraliteit', de befaamde Franse *laïcité*, is de laatste jaren veel te doen geweest, door de nieuwe wet "ter versterking van de republikeinse principes". Deze komt neer op een scherpere controle van het godsdienstige leven. Alle kerkgenootschappen hebben hier nl. een verenigingsvorm. Sommigen, vooral de islamitische, worden sterk gesubsidieerd vanuit het buitenland, en dat wil de staat toch wel onder controle houden. De aanslagen door radicale islamieten in 2015, en daarna, liggen natuurlijk aan de oorsprong van deze verscherping, waarbij, zoals zo vaak, "de goeden onder de kwaden lijden". De huidige oorlog tussen Israël en de Hamas, met de pro-Palestijnse manifestaties en de anti-Joodse agressies in diverse Franse steden heeft de spanningen weer opgevoerd.

Hulp voor de gemeente

De protestantse gemeente in Le Creusot heeft sinds september weer een predikant! Maar daar moet direct bij gezegd worden: in deeltijd met de gemeente in Macon. En misschien is het zelfs voor minder dan halve tijd. Hij blijft in Grenoble wonen en zal regelmatig voor een dag of een paar dagen naar Le Creusot en omgeving komen. Dit jaar leidt hij de bijbelstudies in Le Creusot. De kerkenraad heeft mij

wel gevraagd om enkele diensten te leiden, met Kerst in Autun en met Pasen in Le Creusot.

De evangelische gemeente van Montceau-les-Mines is zo'n 30 jaar geleden ontstaan door het werk van een Amerikaans zendingsechtpaar. Sinds ze beiden 65 werden verdelen ze hun energie tussen Frankrijk en de *States*; om de zes maanden steken ze de Atlantische Oceaan over. Van januari tot juli van dit jaar waren ze aan deze kant, ze wonen dan in Paray le Monial, ruim 30 kilometer ten zuidwesten van Montceau. Zij onderhouden daar diverse contacten en organiseren evangelisatieactiviteiten. In juni heeft David een hartoperatie ondergaan. Begin november was hij voor medische controle in Frankrijk. Hij maakt het – naar omstandigheden – goed.

De gemeente zelf maakt het niet zo goed.

Na de beperkingen die de Covidperiode met zich meebracht is het aantal bezoekers van de zondagsdienst niet meer op hetzelfde peil gekomen. Nieuwe contacten keerden niet terug, enkele anderen bleven weg, en een gezin dat dikwijls meewerkte in de dienst is verhuisd naar Bretagne. Het belangrijkste probleem is echter dat twee echtparen, deel van de actieve kern van de gemeente, ernstige huwelijksmoeilijkheden hebben, van verschillende aard. Professionele hulp heeft tot nu toe niets opgeleverd. Het is triest te moeten aanzien dat de vijand een groeiende evangelisatiepost op deze manier ondermijnt. Mijn medewerking (van Bram) in de gemeente blijft dezelfde. Het lijkt me niet verstandig meer taken op me te nemen.

layout: Abraham Markusse jr. - fotos: A. MARKUSSE

Bram en Anne-Marie Markusse zijn financieel deels afhankelijk van giften. U kunt hen steunen door een gift over te maken via <http://www.ecmnederland.nl/geven> of via IBAN NL02INGB0000254997 t.n.v. Stichting ECM-Nederland, Deventer o.v.v. "**Fam. Markusse**".

European Christian Mission (ECM) is een internationale en interkerkelijke zendingsorganisatie, met als doel gemeenten stichten in Europa: dé missionaire strategie in het meest uitdagende continent voor christenen vandaag. Evangeliseren, discipelen maken en leiders trainen zijn daarom sinds 1904 kernbegrippen bij ons.

ECM is voor haar werk afhankelijk van giften.

ECM-Nederland is deelnemer van de EZA en de EA en is een ANBI-erkende instelling.

Giften zijn daarom belasting aftrekbaar.

ECM-Nederland - Postbus 861 - 7400 AW Deventer Nederland - 0570--637537

ecmnederland@ecmi.org - www.ecmnederland.nl

Hartelijke reacties

De brief van juni besloten we met de vraag of u wilde laten weten of onze nieuwsbrief nog steeds welkom is. Familie, en vrienden met wie we de laatste jaren contact hadden, waren daarbij uitgezonderd. Wij zijn verrast door diverse mailtjes en kaartjes die we ontvingen, meestal van vrienden die we toch niet van de lijst wilden afvoeren. Het deed ons goed soms oude banden weer aan te halen, zelfs uit onze eerste periode in Le Puy. Veel dank voor alle hartelijke reacties! Ieder heeft een persoonlijk antwoord ontvangen – als ik me niet vergis. Ook dank aan hen die de moeite hebben genomen te schrijven dat het nu maar beter was te stoppen met de berichtgeving. Het kan ook te veel worden.

We zijn weer in de donkere dagen voor Kerst gekomen. Vandaag draaide de wind naar het noorden en het werd ineens een stuk kouder. We wensen jullie allemaal gezegende kerstdagen toe. In onze wereld waar het hard tegen hard gaat, waar zoveel dreiging is en zoveel leed, voel je je bijna schuldig wanneer je "Vrede op aarde" zingt. Het lijkt op een vlucht voor de realiteit waarin we leven, waarin veel van onze medemensen moeten leven. Toch was de komst van een weerloos kind in Bethlehem het begin van de oplossing van ons probleem als mensen. God heeft het anders aangepakt dan wij ons konden voorstellen. We weten niet wat er in het komende jaar gaat gebeuren. Laten we vasthouden aan de belofte van Jezus: "Ik ben altijd bij jullie, tot aan de voleinding van de wereld." En daaraan vooraf gaat Zijn grote opdracht: "Trek erop uit en maak alle volken tot mijn leerlingen..." Laten we bidden dat veel mensen in deze bange tijden zich de grote vragen gaan stellen, en laten wij lichtpuntjes zijn in de duisternis, waardoor onze medemensen de weg naar het Licht zullen vinden.

Fijne Kerstdagen en een goed Nieuwjaar gewenst!
Hartelijke groeten; in onze Heer verbonden,
Anne Marie en Bram Markusse